

Democrația și drepturile omului

»» ÎNCEP CU NOI! ««

Consiliul European

Carta privind educația
pentru cetățenie
democratică și educația
pentru drepturile omului

CARTA
pentru
»»»» **TOȚI**

Opiniile exprimate în această lucrare aparțin autorului și nu reflectă în mod necesar politica oficială a Consiliului Europei.

Toate solicitările privind reproducerea sau traducerea întregii lucrări sau a unei părți a acesteia trebuie adresate Directoratului pentru Comunicare (F-67075 Strasburg Cedex sau publishing@coe.int). Orice altă corespondență referitoare la această publicație va fi adresată Departamentului de Educație al Consiliului Europei.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Democrația și drepturile omului : încep cu noi!. - București :
Editura Universitară, 2014
ISBN 978-606-591-945-7

32

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/9786065919457

EDITURA UNIVERSITARĂ

Această publicație a fost elaborată cu sprijinul generos al Guvernului Finlandei.

Editor: Elena Diez Villagrasa

Reviewer: Annette Schneider

Proofreader: Catherine Rowles-Holm

Proofreader - versiunea în limba română:
Simona Velea, Institutul de Științe ale Educației

Graphic design, layout and illustrations: Pampaneu

© Council of Europe, August 2012
printet at the Council of Europe
Reprinted January 2014

Versiunea în limba română a fost publicată în cadrul Proiectului Pilot *Travel Pass to democracy: Supporting Teachers in Preparing Students for Active Citizenship*, finanțat de Consiliul Europei și Uniunea Europeană.

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

COUNCIL OF EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

CE GĂSIȚI AICI?

1	De ce o Cartă?	5
2	Ce sunt drepturile omului?	6
3	Ce este cetățenia democratică?	8
4	Ce reprezintă educația pentru cetățenie democratică și educația pentru drepturile omului?	11
5	Care sunt principiile drepturilor omului și democrației?	13
	▶ Prețuirea diversității	14
	▶ Includerea tuturor	16
	▶ Acordarea de șanse egale pentru toți	17
	▶ Respectarea demnității umane	18
	▶ Traiul în pace	19
6	Cine este implicat în educația pentru cetățenie democratică și educația pentru drepturile omului?	20
7	Școlile și organizațiile respectă drepturile omului și democrația?	23
8	Ce putem face pentru promovarea educației pentru cetățenie și drepturile omului?	26

„Carta Consiliului Europei privind educația pentru cetățenie democratică și educația pentru drepturile omului” este un document legal despre lucruri de interes pentru toată lumea.

În această publicație puteți afla la ce se referă Carta și cum se raportează ea la viața noastră de zi-cu-zi.

Pe parcursul textului, veți descoperi, de asemenea, diferite elemente care vă vor ajuta să înțelegeți mai bine Carta:

Exemple

Idei pentru acțiuni

Idei importante

Reflecție

Broaștele țestoase sunt un simbol al înțelepciunii în multe culturi. De câte ori întâlniți una, gândiți-vă puțin și la informațiile de aici!

1 De ce o Cartă?

Consiliul Europei, creat în 1949, aduce laolaltă țări care au ca valori comune:

- ▶ DREPTURILE OMULUI;
- ▶ DEMOCRAȚIA;
- ▶ STATUL DE DREPT.

Carta privind educația pentru cetățenie democratică și educația pentru drepturile omului a fost creată pentru a asigura promovarea acestor valori în și prin educație. O carte este, de regulă, un document juridic care arată ce au stabilit autoritățile/ guvernele din diferite țări să facă într-un anumit domeniu.

STATUL DE DREPT înseamnă că autoritățile dintr-o țară, precum guvernul, trebuie să respecte legile la fel ca toți oamenii; nu pot face ce vor doar pentru că reprezintă o autoritate. Pentru a afla mai multe despre DREPTURILE OMULUI și DEMOCRAȚIE, vezi capitolele 2 și 3.

Dar depinde și de fiecare cetățean să se asigure că propunerile din Cartă sunt urmate acolo unde trăim.

Veți găsi aici acele recomandări și câteva idei despre cum puteți face voi înșivă ceva, deoarece democrația și drepturile omului încep cu noi!

În 2010, toate cele 47 de state membre ale Consiliului Europei au adoptat Carta. Prin aceasta, guvernele acestor țări:

- ▶ au recunoscut importanța educației pentru cetățenie democratică și drepturile omului;
- ▶ au convenit să urmeze ideile și recomandările din acest document, respectând întotdeauna legile și normele țărilor lor și principalele priorități ale oamenilor care trăiesc în acestea.

Nu confundați Consiliul Europei cu Uniunea Europeană, care are 27 de state membre!

Carta se referă la educația pentru cetățenie democratică și la educația pentru drepturile omului. Dar ce înseamnă acestea, mai exact?

2 Ce sunt drepturile omului?

Drepturile omului se referă la lucrurile de care oamenii **au nevoie** pentru a trăi în demnitate; altfel spus, când drepturile omului nu sunt respectate, oamenii sunt tratați ca și cum n-ar fi oameni.

Drepturile omului sunt ceea ce nimeni nu vă poate lua.

De ce aveți nevoie pentru a trăi bine, în siguranță și sănătos, și pentru a crește mare?

Aveți nevoie de vreunul dintre aceste lucruri deoarece nu sunteți încă adult? Dacă da, de care anume?

Drepturile omului nu sunt întotdeauna respectate, astfel că, în decursul istoriei, au fost elaborate documente juridice internaționale, pentru a le proteja. Unul dintre cele mai importante documente este **„Declarația universală a drepturilor omului”**. Prin acest document, pentru prima oară, țări din toată lumea au convenit să protejeze drepturile omului. Dar el nu este singurul; de exemplu, în Europa, un document foarte important pentru protejarea drepturilor este **„Convenția Europeană a Drepturilor Omului”**.

Aceasta s-a întâmplat în 1948, după două războaie mondiale teribile, când drepturile omului au fost grav încălcate.

Găsiți mai multe informații pe <http://www.echr.coe.int/ECHR>

Drepturile omului sunt aceleași pentru toate ființele umane, peste tot în lume.

Copiii au nevoi specifice: sunt mai vulnerabili pentru că sunt în creștere și dezvoltare. De aceea ei au drepturi scrise într-un mod specific, **drepturile copiilor**, și într-un document separat, **„Convenția Națiunilor Unite privind drepturile copilului”**.

Ființe umane cu vârsta mai mică de 18 ani.

□ Uitați-vă din nou la lista de necesități pe care ați făcut-o și verificați în **„Convenția Națiunilor Unite privind drepturile copilului”** dacă acestea sunt menționate ca drepturi.

EXEMPLE DE DREPTURI CUPRINSE ÎN CONVENȚIA NAȚIUNILOR UNITE PRIVIND DREPTURILE COPILULUI⁶

- Dreptul la viață și dezvoltare
- Dreptul la nediscriminare
- Dreptul la nume și naționalitate
- Dreptul de a fi îngrijit de părinți sau de alte persoane responsabile
- Dreptul la protecție împotriva oricăror forme de violență sau abuz
- Dreptul la sănătate și asistență medicală
- Dreptul de a trăi în condiții bune, care să te ajute să te dezvolti
- Dreptul la educație
- Dreptul la timp liber, joc și cultură
- Dreptul de a exprima opinii, care să fie luate în considerare
- Dreptul de a gândi liber, de a avea propriile convingeri și propria religie
- Dreptul de a te întâlni și de te alătura grupurilor și organizațiilor împreună cu alți copii
- Dreptul la intimitate
- Dreptul de acces la informație
- Dreptul la protecție specială pentru copiii refugiați
- Dreptul la protecție specială și sprijin pentru copiii cu dizabilități
- Dreptul copiilor aparținând grupurilor minoritare să învețe și să folosească limba, religia și tradițiile familiilor lor
- Dreptul la protecție specială pentru copiii afectați de război.

Găsiți versiunea completă a documentului, adoptat pe 20 noiembrie 1989, pe <http://www.unicef.org/magic/briefing/uncorc.html>.

Cunoașteți situații în care drepturile omului nu au fost respectate (de la prieteni, din cărți, de la TV, văzute de voi etc.)?

Ați simțit vreodată că drepturile nu v-au fost respectate?

Ce ați făcut? Ce trebuie să facă oamenii când drepturile lor sau ale celorlalți sunt încălcate?

Minoritățile sunt grupuri de persoane care vorbesc o limbă diferită sau care au credințe sau tradiții diferite de cele ale majorității populației dintr-un anumit spațiu.

3 Ce este cetățenia democratică?

Democrația reprezintă una dintre modalitățile posibile de a organiza un grup de oameni. Este o formă de guvernare a unei țări sau chiar a unui mic sat sau a unei clase de elevi.

Cum putem recunoaște democrația?

□ Verificați dacă trăiți într-o democrație.

- Oamenii sunt cei care decid asupra lucrurilor care contează pentru ei.
- În cele mai multe cazuri, oamenii nu iau decizii în mod direct, ci votează pentru a-i alege pe cei care îi vor reprezenta pe ei și convingerile lor în momentul luării deciziilor.
- Oamenii aleși iau decizii în beneficiul tuturor, nu în interes propriu. Astfel, ei trebuie să-și clarifice motivele acțiunilor întreprinse și sunt responsabili pentru ele.
- Oamenii pot întreprinde și alte acțiuni – în afară de votare – pentru a influența deciziile; de exemplu, pot face demonstrații, dacă nu sunt de acord cu anumite lucruri, sau pot forma asociații.
- Într-o țară, Constituția și celelalte legi reflectă acordul între cetățeni – oamenii unei țări – asupra legilor și principiilor de urmat.
- Deciziile sunt luate conform cu ceea ce gândește majoritatea cetățenilor, dar și opiniile minorităților sunt luate în considerare, iar grupurile minoritare sunt protejate.

Constituția definește cum sunt elaborate și garantate legile și de către cine, precum și care este relația dintre guvern și cetățeni.

Democrația este un sistem de organizare a unor grupuri de oameni. Prin urmare, **democrația poate într-adevăr să înceapă cu noi înșine!**

În școala, echipa sau clubul vostru, există un set de reguli pe care toți trebuie le respectați pentru a lucra, a trăi și face anumite lucruri împreună?

Ce drepturi și ce responsabilități aveți?

Cine a stabilit regulile?

Pot ele să fie schimbate? Dacă da, cum?

Ce se întâmplă când oamenii nu respectă regulile?

Ambele cuvinte împreună, **cetățenie democratică**, se referă la rolul important pe care oamenii dintr-o comunitate sau dintr-o țară trebuie să-l joace: să ia parte activă la deciziile care îi afectează pe ei și comunitatea lor.

Sunt prea tânăr
pentru a vota..., deci
nu pot să particip!

Nu este adevărat! Poți participa și în
alte feluri, nu numai prin vot. Uită-te la mine!
Fac parte dintr-o organizație unde facem
diverse activități împreună: odată am
curățat pădurea de la marginea orașului, iar
altă dată ne-am alăturat unui grup de
persoane în vârstă pentru unele activități.

Facem ceva pentru
cartierul nostru, pentru alți
oameni. Astfel participăm,
doar că într-un mod diferit!

Ai dreptate! Este un parc pentru patinaj
lângă școala noastră, unde mergem de obicei
în pauză; la un moment dat, primăria avea de
gând să construiască acolo un bloc de
locuințe. Nu am fost deloc de acord cu asta,
așa că un grup de elevi și de profesori au
scris o scrisoare de protest. A semnat toată
lumea din școală și din cartier! Nu am votat,
dar am convins autoritățile să-și schimbe
decizia: parcul este încă acolo!

Prin intermediul asociațiilor,
organizațiilor de tineret și
organizațiilor non-guvernamentale
(ONG-uri) create și conduse de
cetățeni, oamenii pot influența viața
comunității.

4 Ce reprezintă educația pentru cetățenie democratică și educația pentru drepturile omului?

Carta nu este doar despre **drepturile omului** și cetățenie democratică, este și despre **educație!**

Educația este un drept, dar și un mod de a face posibile alte drepturi.

În cartierul meu sunt multe probleme: sănătate precară, mulți șomeri, mulți tineri care renunță la școală... Am luat parte, împreună cu alți tineri, la un proiect despre drepturile noastre. Acolo am învățat ce drepturi am și unde pot găsi ajutor pentru ca acestea să fie respectate. În cadrul proiectului, am aflat despre burse pentru elevi de liceu: am făcut cerere pentru o bursă și am obținut-o!

Pentru a afla mai multe despre proiecte privind accesul la drepturile tinerilor, vezi www.coe.int/enter

Atât **educația pentru cetățenie democratică**, cât și **educația pentru drepturile omului** se referă la aspecte importante pentru tine ca persoană și ca parte a societății în care trăiești.

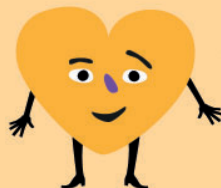
Atât **educația pentru cetățenie democratică**, cât și **educația pentru drepturile omului** ne ajută:

să înțelegem democrația și care ne sunt drepturile;
ÎNVĂȚĂM **DESPRE** DEMOCRAȚIE ȘI DREPTURILE OMULUI

să punem în practică democrația și drepturile noastre și să ne apărăm drepturile noastre și pe ale altor oameni, dacă nu sunt respectate;
ÎNVĂȚĂM **PENTRU** A PUNE ÎN PRACTICĂ DEMOCRAȚIA ȘI DREPTURILE OMULUI

să experimentăm principiile democrației și drepturile omului
ÎNVĂȚĂM **PRIN** PRACTICAREA DEMOCRAȚIEI ȘI DREPTURILOR OMULUI

Educația pentru cetățenie democratică și educația pentru drepturile omului sunt atât de strâns legate, încât, în acest document, vorbim despre ele ca despre un singur concept.

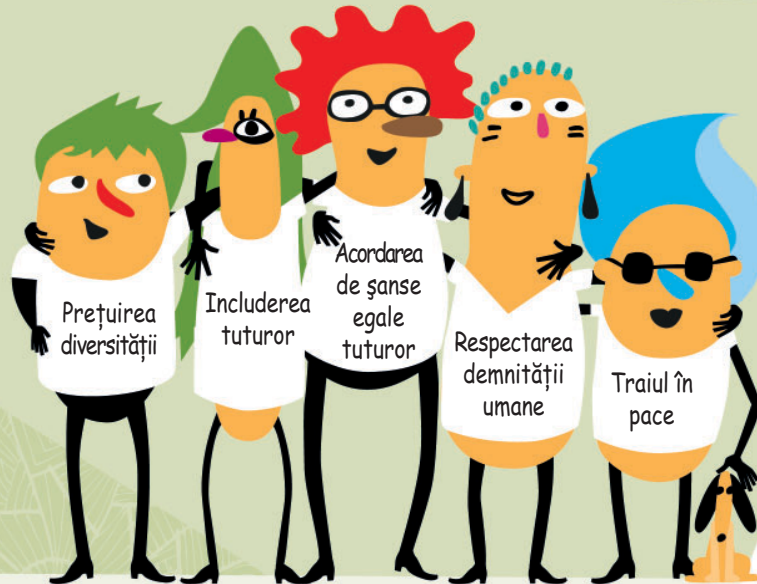

Educația pentru cetățenie democratică și educația pentru drepturile omului = ECD/EDO

- Aruncați o privire la *Compasito*: www.coe.int/compasito
- Aruncați o privire la manualele *Living Democracy*: <http://www.coe.int/edc>
- Întrebați-i pe profesorii voștri sau pe liderii de tineret dacă le cunosc. Aceste manuale includ activități ECD/EDO pentru a învăța **despre**, **pentru** și **prin** democrație și drepturile omului.

5 Care sunt principiile drepturilor omului și democrației?

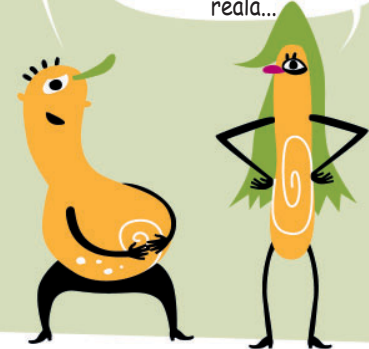

Guvernele noastre trebuie să asigure condiții pentru ca educația să respecte și să promoveze aceste principii.

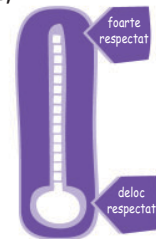

Toți oamenii trebuie să respecte și să promoveze aceste principii, de asemenea!

Dar nu este întotdeauna atât de ușor, în viața reală...

Sunt aceste principii respectate în grupul vostru? În paginile următoare, pentru a vă ajuta să răspundeți la această întrebare, veți găsi un termometru alături de fiecare principiu. **Faceți o cruce în fiecare termometru**, pentru a marca măsura în care considerați că respectivul principiu este respectat în jurul vostru (în clasă, în grup, în organizația voastră etc.).

Prețuirea diversității

Acolo unde trăim, găsim multe culturi, religii și feluri de a trăi și de a înțelege viața. Este important să respectăm pe toată lumea, indiferent de diferențele dintre noi, pentru că toți avem drepturi egale.

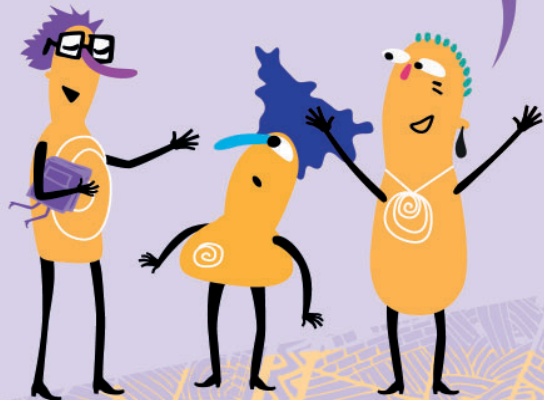
Mulți oameni sunt adesea discriminați, adică nu sunt respectați doar pentru că sunt diferiți. Câteodată, aceasta se întâmplă deoarece unii au anumite idei despre acești oameni, care nu sunt adevărate. Sunt fie lucruri pe care le-au auzit, fie idei simpliste. Adesea, canalele mass-media repetă și întăresc aceste imagini negative. Este important să ne gândim bine înainte de a prelua anumite informații drept adevărate atunci când vorbim despre alți oameni sau despre alte grupuri.

În țara voastră, ce imagine prezintă mass-media când este vorba despre oamenii diferiți de majoritate?

Ce imagine credeți că ar trebui să reflecte mass-media?

O „bibliotecă vie” funcționează ca o bibliotecă obișnuită, unde oamenii vin și împrumută o „carte” pentru o perioadă limitată de timp și, după ce o citesc, o înapoiază bibliotecii. Există o singură diferență: cărțile dintr-o bibliotecă vie sunt ființe umane! Ele aparțin unor grupuri care sunt adesea discriminate.

Cărțile și cititorii vorbesc unii cu alții, astfel că cititorii au ocazia să cunoască o persoană reală și să renunțe la prejudecățile pe care le aveau înainte despre acel grup.

Fiecare persoană este importantă. Nu trebuie să ratăm șansa de a schimba idei cu diferiți oameni și de a învăța unii de la alții. **Diversitatea face ca societatea noastră să fie mai bogată.**

Am fost într-un timp una din „cărțile” dintr-o bibliotecă din Republica Cehă. Se știe că oamenii au multe prejudecăți despre comunitatea rromă, de aceea mi-a fost puțin teamă când am acceptat. Dar cei care m-au împrumutat au arătat un real interes pentru cultura și obiceiurile noastre, cât și pentru viața mea.

Imaginați-vă că toți am fi identici. N-ar fi plictisitor?

Prețuirea
diversității

foarte
respectat

deloc
respectat

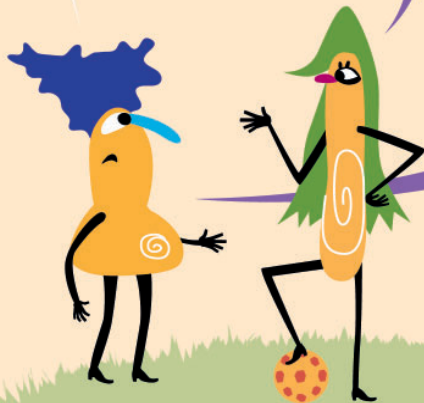
- Sugerați școlii voastre sau asociației de tineret să organizeze o „bibliotecă vie”.
- Vedeți cum se poate realiza acest lucru pe <http://www.eycb.coe.int/eycbwwwroot/hre/> Don't judge a book by its cover! The Living Library Organiser's Guide

Includerea tuturor

Te-ai simțit vreodată lăsată în afara unui grup?

Odată m-am simțit cu adevărat exclusă. Am vrut să joc fotbal la școală, în pauză, dar pentru că toți cei care jucau erau băieți, nu m-au primit. Și fetele, și băieții au râs de mine, zicând că fetele nu joacă fotbal. Nu am simțit bine deloc.

Cunosc sentimentul. Odată n-am putut să merg într-o excursie cu școala deoarece era prea scumpă pentru părinții mei. Am fost tristă, iar după excursie, n-am putut să iau parte la poveștile pe care colegii mei le spuneau.

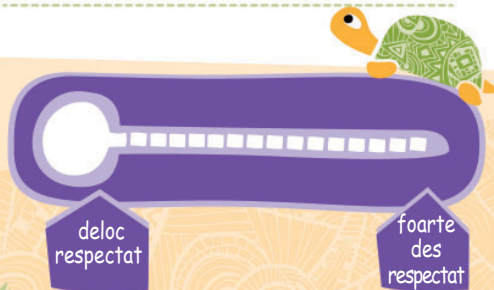
Trebuie să ne asigurăm că nimeni din societatea noastră nu este discriminat, căci nu există niciun singur motiv întemeiat pentru care cineva să fie exclus: **toți suntem oameni!**

În clasa sau în grupul vostru, există persoane care s-ar putea simți excluse? De ce?

În comunitatea voastră, există persoane care nu sunt considerate ca făcând parte din comunitate?

Ce ar trebui să se schimbe în comunitatea voastră pentru ca toți să fie implicați?

Băieții și fetele din școala sau organizația voastră sunt tratați în mod diferit?

Acordarea de șanse egale tuturor

Din moment ce toți suntem oameni, trebuie să ne asigurăm că toți suntem tratați în același fel și primim șanse egale de a face parte din comunitatea în care trăim! În ciuda diferențelor dintre familii, convingeri, preferințe, fie că suntem băieți sau fete și orice capacități am avea, **toți suntem egali în drepturi.**

La organizația noastră locală de tineret, în Marea Britanie, există un băiat numit William. El suferă de paralizie cerebrală, fapt care-i afectează mobilitatea tuturor celor patru membre, și nu poate vorbi.

De când ni s-a alăturat, suntem mai atenți cum planificăm activitățile. La început nu a fost ușor, dar acum pare ceva natural să adaptăm activitățile tradiționale astfel încât să poată și el participa.

□ Explorați-vă cartierul! Pe o hartă, marcați locurile favorite. Mergeți acolo și vedeți dacă persoanele cu dizabilități (mobilitate, vâz, auz...) pot ajunge acolo ușor și pot să se distreze. Gândiți-vă dacă acești oameni pot să trăiască, să muncească ori să se joace comod și în siguranță în cartierul vostru.

De exemplu, când grupul a cerut o cursă cu obstacole, aceasta a fost organizată, iar grupul s-a împărțit în două echipe. Echipa lui William a trebuit să-l poarte într-o pătură, în timp ce, din cealaltă echipă, unul dintre membri a trebuit să fie și el transportat într-o pătură.

Din fericire, William e foarte curajos, iar echipa sa nu a trebuit să se oprească decât rareori, în timp ce atât ei, cât și William râdeau cu poftă.

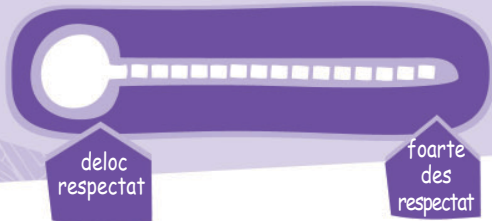
Pentru mai multe informații: www.ifm-sei.org
> campania "All Together".

Respectarea demnității umane

Ceea ce ne unește, în ciuda tuturor diferențelor, este demnitatea umană. Toți trebuie să fim apreciați ca ființe umane, nici mai mult, nici mai puțin. Nimeni nu trebuie să-i trateze pe ceilalți cu cruzime sau violență, ori să li se adreseze în mod jignitor.

Când oamenii nu se simt în siguranță la școală sau în grupul lor, din cauză că alți colegi mai puternici îi sperie, îi persecută sau îi nedreptățesc – adică îi hărțuiesc – înseamnă că drepturile lor, în calitate de ființe omenești, nu sunt respectate.

Se simte toată lumea în siguranță la școala sau în grupul vostru?

Ne-am dat seama că în școala noastră, în Portugalia, unii elevi mai mari îi șicanau pe cei mai mici. Am pregătit o piesă de teatru ca să arătăm de ce se întâmpla asta și cât de mult contravenea drepturilor elevilor mai mici.

Am jucat-o în fața majorității claselor, atât pentru elevi, cât și pentru profesori, și toată lumea a văzut cum putem toți să ajutăm ca acest lucru să nu se mai întâmple.

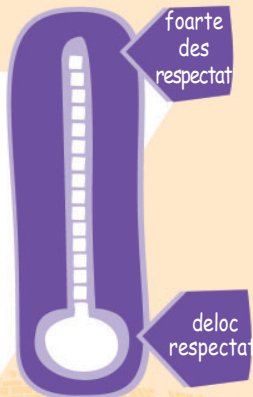
- Verificați dacă există o linie telefonică locală de urgență/de sprijin, unde pot suna copiii și tinerii sub 18 ani, care sunt hărțuiți/ agresați.
- NUMĂR DE TELEFON PENTRU SUPTOR/ URGENȚĂ:

Traiu în pace

Dacă aplicăm toți principiile democrației și drepturilor omului, lumea ar putea fi mai frumoasă și mai pașnică. Totuși, traiul laolaltă nu este întotdeauna ușor, iar motive de neînțelegeri și conflict vor exista întotdeauna.

Este important ca aceste conflicte să fie rezolvate **pe cale pașnică**. Dialogul este modul cel mai eficient, deoarece ajută la găsirea unor soluții acceptabile pentru toată lumea.

Voi cum rezolvați conflictele dintre membrii grupului sau ai clasei?

În liceul meu, ca și în alte licee din Spania, există un sistem de mediere a conflictelor între elevi: un elev neutru îi ajută pe cei doi elevi care se află în conflict să găsească o soluție pozitivă pentru ambele părți într-un mod pașnic, prin dialog. Datorită acestui sistem, relațiile dintre elevi sunt mai bune, nu este nevoie de intervenția unui adult, iar pedepsele sunt evitate. Toți cei care am fost interesați să devenim *mediatori de conflicte*, ne-am înscris pe o listă și, după câteva proceduri de selecție, cei aleși au fost pregătiți de mediatori profesioniști.

6 Cine este implicat în ECD/EDO?

Care este primul lucru care îți vine în minte când auzi cuvântul **EDUCAȚIE**?

De multe ori, răspunsul este **școala**. Dar este acesta într-adevăr singurul loc unde oamenii pot învăța?

Unde pot învăța oamenii? Completați lista: școală, vecini, bibliotecă...

Guvernele și **profesorii** noștri trebuie să se asigure că ECD/EDO se regăsește în ceea ce învățăm, de la grădiniță și până la liceu, apoi la facultate sau alte forme de învățământ superior.

Asta înseamnă că ECD/EDO nu este doar pentru copii și tineri?

Exact! ECD/EDO este pentru toată lumea, indiferent de vârstă, pentru că oamenii nu încetează niciodată să învețe!

Toată lumea este interesată de ECD/EDO, pe tot parcursul vieții.

Organizațiile de tineret și organizațiile non-guvernamentale (ONG-uri) joacă un rol important în ECD/EDO, din mai multe motive:

- ▶ contribuie la o viață mai bună pentru comunitățile unde activează;
- ▶ foarte adesea, oferă spațiul unde se pot practica drepturile omului și democrația.

Din perspectiva ECD/EDO, este foarte important ca autoritățile să recunoască rolul important pe care organizațiile de tineret și ONG-urile îl au în educație și să le sprijine atunci când este nevoie.

Învățăm, de asemenea, din **experiența zilnică**, din **mediul inconjurător**, din media și de la **oamenii cu care conviețuim**: vecini, prieteni, familie...

În cadrul ECD/EDO, este important să-i implicăm pe acești oameni, locuri sau instituții care ne influențează.

Se pot implica părinții?

Bineînțeles!

Am auzit că *asociații de părinți și tutori sau persoane care au grijă de copii există în toată Europa. Ce fac ele?*

Aceste grupuri de mame, tați și tutori încercă să îmbunătățească colaborarea dintre școală și familie, în special în ce privește procesul de învățământ.

Interesant! Dar nu uitați că, uneori, tinerii înșiși preiau inițiativa și se implică în ECD/EDO.

- Mergeți înapoi la lista de la pagina 20 – despre locuri și oameni de la care puteți învăța – și completați-o cu idei noi, care au apărut în acest capitol.

V-ați imaginat vreodată drept educator al grupului vostru sau al colegilor de școală? Care ar fi punctele voastre forte în această privință?

Ați găsit în capitolele anterioare exemple care să vă inspire, în care tinerii sunt cei care se implică în ECD/EDO împreună cu colegii lor?

Educația mobilizează mulți oameni și instituții diferite; ECD/EDO îi privește pe toți. Așa că recomandările menționate în Cartă trebuie luate în considerare de către toți.

7 Școlile și organizațiile respectă drepturile omului și democrația?

Este imposibil să înveți democrația și drepturile omului într-un mediu în care nu sunt respectate.

Carta accentuează că instituțiile care au legătură cu ECD/EDO, în special **școlile** și **organizațiile de tineret**, trebuie să respecte principiile și valorile drepturilor omului și să fie organizate în mod democratic.

Cum putem vedea dacă școlile și organizațiile de tineret aplică valorile drepturilor omului și democrației?

Valorile se traduc întotdeauna în atitudini și în fapte/acțiuni; acțiunile pot respecta și promova aceste valori sau dimpotrivă. De exemplu, condițiile cerute pentru a deveni elev la școala voastră sunt aceleași pentru toți? În organizația voastră de tineret, este respectat principiul includerii tuturor?

Ați putea spune că experimentați valorile și principiile ECD/EDO în mediul în care trăiți (în școală, în organizația voastră, la clubul sportiv...)? Privind înapoi la marcajul făcut pe termometrele din capitolul 5, ați putea răspunde:

întotdeauna adesea rar niciodată

Ați putea enumera acțiuni specifice pe care școala sau organizația voastră de tineret le întreprind sau ar trebui să le întreprindă pentru a promova principiile democrației și drepturilor omului?

Școlile și organizațiile de tineret oferă numeroase ocazii de a **pune teoria în practică!** Grație lor, putem învăța drepturile omului și democrația, practicându-le.

Opiniile voastre privind activitățile din școală/ organizația de tineret sunt luate în considerare?

Cum se iau hotărârile în clasa ori în grupul vostru?

Ar putea fi îmbunătățită situația? Cum?

Democrația este eficientă când **toată lumea participă**, la fel și ECD/EDO.

Cine ar trebui să aibă un cuvânt de spus referitor la ceea ce învățați?

Mulți oameni trebuie să fie implicați în stabilirea a *ce și cum* învățați în școală sau în organizația de tineret!

Profesorii și liderii de tineret, familia, alți oameni implicați în educație - precum cei care elaborează legile educației - ...

Dar mai presus de toți, **voi înșivă**, ca elevi sau membri ai unei organizații.

Unul dintre modurile posibile de a avea un cuvânt de spus privind ceea ce învățați îl reprezintă participarea la **consiliul elevilor (sau sindicat)**. Aceasta este o asociație formată numai din elevi sau studenți, prin care își pot face auzite părerile și preocupările privind școala. În unele școli, consiliul elevilor nu exprimă doar un punct de vedere, ci poate și vota în consiliul școlii - principalul factor de decizie din școală.

Verificați dacă există un consiliu al elevilor în școala voastră sau structuri similare în organizația din care faceți parte.

DA NU

Dacă răspunsul este DA:

Verificați în ce constă principala sa sarcină.

Dacă răspunsul este NU:

Contactați Consiliul Național al Elevilor pentru a vă ajuta să înființați unul (găsiți informații pe www.edufile.info).

Dar participarea nu vine singură! Toată lumea trebuie să-și asume și **răspunderi**.

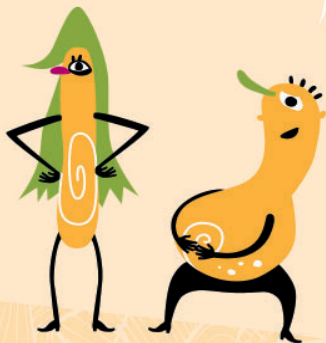
Când avem o discuție în clasă, trebuie să ne exprimăm punctul de vedere, dar și să ne asigurăm că toți ceilalți au această posibilitate și că le respectăm părerile chiar dacă sunt diferite de ale noastre.

Să nu uităm autoritățile (guvernul)! Și autoritățile trebuie să fie implicate în deciziile privind educația și să își asume răspunderea pentru aceasta.

8 Ce putem face pentru promovarea ECD/EDO?

Deja puteți găsi câteva idei în această broșură.

Iar în Cartă mai sunt și altele!

Cooperarea

- ▶ Toți oamenii și toate instituțiile trebuie să se ajute reciproc în promovarea ECD/EDO.
- ▶ Cooperarea la diferite niveluri este foarte utilă: activitățile ECD/EDO pot să înceapă în vecini și să se extindă în toată lumea!
- ▶ Autoritățile/ guvernul trebuie să concluzeze strâns cu alți oameni și instituții din țară, cât și cu guvernele altor țări.

Această Cartă este o bună dovadă de cooperare.

Într-adevăr, este rezultatul unei cooperări **internaționale** între cele 47 de țări membre ale Consiliului Europei!

Formarea profesorilor și a liderilor de tineret

- ▶ Este important ca educatorii/profesorii să fie pregătiți pentru a lucra în domeniul ECD/ EDO, așa că trebuie formați periodic.
- ▶ Guvernele trebuie să se asigure că există planuri de formare pentru aceștia și că există resursele umane și financiare necesare.

- Întrebați-i pe profesorii voștri cum au aflat despre ECD/EDO. Întrebați-i când au fost ultima oară la o activitate de formare pe această temă.
- – Împreună cu **profesorii**, interesați-vă despre ofertele de formare din cadrul Programului Pestalozzi al Consiliului Europei pentru formarea personalului didactic: www.coe.int/t/dg4/education/pestalozzi/
- Împreună cu **liderii voștri de tineret**, căutați oportunități de formare pentru aceștia, pe pagina dedicată tineretului: www.coe.int/youth

Evaluarea

- ▶ Este important să reflectăm la cum a funcționat o activitate, pentru a o putea îmbunătăți cu alte ocazii.
- ▶ Este bine să se ceară feedback celor care au participat la activități ECD/ EDO.

Ai avut de obicei șansa să-ți exprimi părerea după o activitate sau lecție la care ai participat?

.....

Cum poate părerea ta să fie luată în considerare?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Cercetare

- ▶ Este util să culegem date despre ECD/EDO; de exemplu, experiențele, metodele sau subiectele importante pentru cei care învață.
- ▶ Ele pot fi folosite pentru a măsura cât de bine se dezvoltă EDC/EDO într-un anumit spațiu.
- ▶ De asemenea, rezultatele ne pot da idei pentru îmbunătățirea ECD/EDO.

Uniunea elevilor de liceu din Serbia (UNSS) a realizat un studiu pentru a găsi modalități mai bune de funcționare a consiliilor elevilor din țară. Un instrument de culegere de date a fost chestionarul, care a fost completat de 8500 de elevi și de 2000 de profesori. Ei au fost întrebați care sunt aspectele pozitive și cele negative referitoare la consiliile elevilor și ce ar trebui făcut pentru îmbunătățirea situației. Una dintre întrebări era dacă elevii ar trebui să voteze în consiliul de administrație al școlii. Mai mult de 85% dintre elevi și mai mult de 50% dintre profesori au răspuns DA. Studiul a avut un rol major în a-i convinge pe guvernanți să modifice, în acest sens, legislația sârbă privind educația.

Împărtășirea experiențelor

Împărtășirea experiențelor și a exemplelor privind ECD/EDO nu poate fi decât constructivă:

- ▶ poate evita repetarea experiențelor care nu au mers;
- ▶ poate inspira mulți oameni să încerce lucruri noi și să repete experiențele bune în contexte noi.

- Dacă școala sau organizația voastră are un newsletter sau o pagină web, folosiți-le pentru a scrie despre experiențele voastre privind ECD/EDO în clasa sau în grupul vostru.

Care dintre exemplele pozitive despre care ați citit în acest document a fost cel mai interesant pentru voi? De ce?

Informarea tuturor

Cu cât mai mulți oameni știu despre Cartă, cu atât sunt mai multe șanse de îmbunătățire a ECD/EDO. Există multe moduri de a-i informa pe oameni. Această broșură este unul dintre ele.

"Light on the Rights" („Drepturile sub reflector”) a fost o campanie destinată să promoveze „Declarația drepturilor elevilor”, organizată în parteneriat de către OBESSU și ESU. S-a organizat un „tur cu autobuzul”: un microbuz cu imaginea campaniei și membri ai asociațiilor organizatoare au călătorit prin Europa, oprindu-se în diferite țări. Au fost primiți cu festivități. A fost o ocazie importantă pentru toate consiliile (sau sindicatele) elevilor de liceu din Europa să se prezinte și să promoveze drepturile elevilor în țările lor.

Organising Bureau of
European School Student
Unions: www.obessu.org

European Students Union:
www.esu-online.org

Pentru mai multe informații despre
campanie:
<http://lightontherights.wetpaint.com/>

Ce alte feluri de a informa publicul despre
Cartă pot fi utilizate?

**Democrația și drepturile
omului încep cu noi. Cu
toții putem acționa pentru
a le face posibile!**

Educația pentru cetățenie
democratică și educația pentru
drepturile omului sunt unelte
potrivite pentru asta! Așa că
putem toți contribui pentru ca
ECD/EDO să fie mai prezente
printre noi.

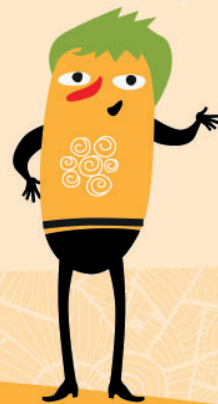

Acum că știi un pic mai multe despre ECD/EDO, ce idei ai vrea să împărtășești cu prietenii tăi?

Vom fi bucuroși să citim despre aceste idei și, de asemenea, să aflăm părerile și experiențele tale. Trimite-le la edchre@coe.int!

Această publicație a fost elaborată în cooperare cu
Directoratul pentru Cetățenie Democratică și
Participare (Departamentele de Educație și Tineret) și
cu Programul Consiliului Europei "Construirea unei
Europe cu și pentru copii". Proiectul a fost realizat
cu sprijinul și feedback-ul mai multor parteneri,
incluzând formatori ai cadrelor didactice, ONG-uri
de tineret, copii și tineri. Mulțumiri speciale adresăm
OBESSU (Organising Bureau of European School
Student Unions) și IFM-SEI International Falcon
Movement - Socialist Educational International).